

OD REDAKCJI

Pierwszy zeszyt nowego rocznika naszego czasopisma wydziałowego otwiera artykuł ks. Dariusza Kwiatkowskiego o Eucharystii. Jego źródłem jest posynodalna adhortacja apostolska *Sacramentum Caritatis* Ojca Świętego Benedykta XVI, w której podejmuje on soborową wykładnię nt. Eucharystii zawartą w Konstytucji o świętej liturgii *Sacrosanctum concilium*. Celem artykułu jest ukazanie sakramentu Eucharystii jako źródła dającego ciągle istnienie oraz rozwój Kościoła i świata. Eucharystia buduje Kościół i nieustannie go ożywia. Eucharystia uobecnia miłość Chrystusa, która winna być dawana całemu światu. Dzięki temu ona uwrażliwia wiaryzących na biedę i różne inne problemy istniejące w świecie: nierówność społeczną, wojny, terroryzm, zanieczyszczenie środowiska, brak szacunku dla życia i ludzkiego ciała. Uczestniczący w Eucharystii są powołani, aby mocą miłości Chrystusa, przemieniać oblicze świata i budować cywilizację miłości. Eucharystia daje także życie wieczne. Benedykt XVI mocno podkreśla, że Eucharystia stanowi rzeczywistość przekraczającą granice ziemskiego czasu.

Michał Chaberek OP omawia zagadnienie teologii ciała w kontekście nauki o pochodzeniu człowieka. Stara się on uzasadnić teologię ciała jako pewną dyscyplinę teologiczną w kontekście jej przedmiotu. Najpierw wyjaśnia, w jaki sposób ciało ludzkie może być przedmiotem teologii. Następnie wykazuje, że obecnie teologia ciała nie jest wystarczająco mocno osadzona w obrębie teologii katolickiej. Wynika to z wątpliwości i zamieszania wokół pochodzenia człowieka, które pojawiły się w teologii dwudziestowiecznej pod wpływem darwinowskiej koncepcji ewolucji.

Ks. Andrzej Anderwald podejmuje się próby znalezienia nowej idei postępu technicznego w perspektywie teologicznej. Technika jest dziś wielkością, która określa wszystko bądź prawie wszystko w otaczającej nas rzeczywistości. Nie ma sfery życia, która nie pozostawałaby pod jej wpływem, czy też, w której można by ją uznać za zbyteczną. W perspektywie chrześcijańskiej teologii stworzenia można powiedzieć, iż człowiek poprzez postęp techniczny uczynił sobie ziemię poddaną, co więcej, z jego pomocą znacząco zmienił oblicze ziemi. Ocena postępu technicznego i jego skutków nie jest łatwa i jednoznaczna. W ocenie etycznej pojawiają się oraz częściej opinie, że postęp może prowadzić zarówno do dobra, jak również do zła. Zamierzeniem podjętych rozważań jest próba poszukiwania nowej idei postępu technicznego, która sprzyjałaby budowaniu integralnej wizji rzeczywistości. Podstawą dla rozważań jest nauczanie ostatnich papieży zawarte w encyklikach *Redemptor hominis* (1978) – Jana Pawła II, *Caritas in veritate* (2010) – Benedykta XVI i *Laudato si'* (2015) – Franciszka.

Ks. Wiesław Łużyński na podstawie nauczania Josefa Ratzingera wypowiada się nt. chrześcijańskiego braterstwa w świeckim społeczeństwie. Podstawą chrześcijańskiego braterstwa jest odniesienie do Ojcostwa Boga, które jest zapośredniczone przez Syna i obejmuje braterską jedność w Synu. W ramach wspólnoty chrześcijańskiej Ratzinger wskazuje miejsca, w których rodzi się i rozwija wspólnota braterska. Jest to najpierw parafia, a w życiu tej szczególnej wspólnoty celebrowanie Eucharystii – uczytu braterskiej. Konkretnie doświadczenie wspólnoty dokonuje się we wspólnotach apostoelskich. Wspólnota Kościoła może budować wspólnotę braterską również z tymi, którzy do wspólnoty nie należą. Chrześcijańska wspólnota braterska służy całości społeczeństwa poprzez misję – zapraszanie wszystkich do wspólnoty Kościoła. Chrześcijańskie braterstwo wnosi w życie społeczne relacje, więzi, zaufanie, normy społeczne. Dostarcza zatem tego, co współcześnie określa się jako kapitał społeczny.

Ks. Mieczysław Polak w swoim opracowaniu zajmuje się aktualną kwestią, jaką jest odnowa życia duszpasterskiego. Współczesne nauczanie Kościoła przypisuje parafii duże znaczenie i stwierdza, że nie jest ona strukturą przestarzałą. Równocześnie wskazuje na ciągłą potrzebę odnowy parafii. Dokonuje się to w znacznym stopniu poprzez odnowę parafialnego duszpasterstwa. Ponieważ główna odpowiedzialność za to duszpasterstwo

spoczywa na prezbiterach, a zwłaszcza na proboszczu, to od nich w dużej mierze zależy skuteczność tej odnowy. Opracowanie ukazuje potrzebę „duszpasterskiego nawrócenia” prezbiterów jako konieczny warunek skutecznej odnowy parafialnego duszpasterstwa.

Zagadnienie odnowy życia duszpasterskiego kontynuuje w swoim artykule ks. Tomasz Wielebski. Papież Franciszek w adhortacji apostolskiej *Evangelii gaudium* realistycznie zauważył, że „wezwanie do rewizji i odnowy naszych parafii nie przyniosło jeszcze wystarczających owoców, aby były one bliżej ludzi i były środowiskami żywej komunii i uczestnictwa oraz ukierunkowały się całkowicie na misję” (EG 28). Odpowiadając na papieskie wezwanie skierowane do całego Kościoła o nawrócenie pastoralne i duszpasterstwo misyjne, autor artykułu próbuje spojrzeć na odnowę parafii w Polsce w kontekście kierunku wskazanego Kościołowi przez Franciszka, co wiąże się z rezygnacją z „wygodnego kryterium duszpasterskiego, że »zawsze się tak robiło«” (EG 33).

W dziale Orientu p. Dominika Kovačević prezentuje wybrane liturgiczne i ludowe tradycje arabskiego prawosławia w dobie współczesnej. Autorka zwraca uwagę na fakt, że rozmaite wpływy kulturowo-teologiczne doprowadziły do ukonstytuowania się „arabskiego prawosławia”, które z racji na emigrację trafiają na grunt różnych kultur, przyczyniając się do ewangelizacji innych narodów.

Jak zawsze zapraszamy również do lektury działu sprawozdań i recenzji.

Ks. Krzysztof Konecki